

การสำรวจประชากรสุนัขจรจัด ความรู้และทัศนคติของประชาชน ระดับท้องถิ่น
ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เดือนกุมภาพันธ์ 2557
Survey of Stray Dogs Population, Knowledge and Attitude of People
in Photharam District, Ratchaburi Province, Thailand, February 2014

✉ mol_bio@hotmail.com

วรามล ใช้พานิช และคณะ

บทคัดย่อ

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดเชื้อไวรัสที่มีความรุนแรงสูงสามารถติดต่อจากสัตว์สู่คนซึ่งหากแสดงอาการของโรคแล้วไม่สามารถรักษาได้ สาเหตุหลักการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทยคือ สุนัขจรจัด และประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตนหลังถูกสุนัขกัด ดังนั้น สำนักงานปศุสัตว์อำเภอโพธาราม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี จึงได้ร่วมกันศึกษาเครื่องมือการสำรวจประชากรสุนัขจรจัดระดับท้องถิ่นในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า ปัญหาและทัศนคติของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับสุนัขจรจัดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2557 ทำการเก็บข้อมูลจำนวนประชากรสุนัขและคำนวณด้วยวิธีการ capture-recapture ตามสูตรของ Chapman Estimator (CR) พบว่ามีจำนวนสุนัขจรจัด 110.49 ตัว จาก 11 จุดการสำรวจ ขณะที่ผู้ให้อาหารให้ข้อมูลว่ามีจำนวน 107 ตัว เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากทั้ง 2 วิธี ด้วย paired t-test analysis ได้ค่า $P=0.616$ (95%CI -1.61-1.01) บ่งชี้ได้ว่าการใช้วิธี CR นี้สามารถสำรวจประชากรสุนัขจรจัดในพื้นที่ได้

ค่าใกล้เคียงจำนวนสุนัขที่ได้จากผู้ให้อาหาร จากสำรวจแบบสอบถามประชาชนในพื้นที่ 190 คน ด้านความรู้และทัศนคติต่อโรคพิษสุนัขบ้าและสุนัขจรจัด พบว่าสิ่งที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจอย่างดี คือ การควบคุมปริมาณสุนัขโดยการฉีดยาคุมและทำหมันร้อยละ 96.32 ชนิดของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 88.95 ระยะเวลาการกักสุนัขดูอาการกรณีสงสัยโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 78.42 และทราบว่าการแห่หรือรบกวนสุนัขบ่อย ๆ จะไม่ทำให้สุนัขเชื่อร้อยละ 62.63 สิ่งที่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ คือ ช่วงอายุที่สัตว์เลี้ยงสามารถให้วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าครั้งแรกร้อยละ 84.21 การปฏิบัติตนเบื้องต้นหลังถูกสุนัขกัดร้อยละ 71.05 การเกิดโรคที่ไม่สัมพันธ์กับฤดูกาลร้อยละ 67.37 เข้าใจอาการสัตว์ติดเชื้อจะดูระยนิสเปลี่ยนร้อยละ 98.95 แต่ไม่เข้าใจอาการสัตว์ติดเชื้อที่อาจมีอาการซึม หลบตามมุมมืดร้อยละ 46.32 ทัศนคติของประชาชนในพื้นที่ คือ สุนัขจรจัดก่อความสกปรกร้อยละ 93.68 สงสัยดังร้อยละ 85.79 กลั่นแค้นร้อยละ 78.95 เป็นพาหะนำโรคร้อยละ 91.58 แต่ยินดีให้ความช่วยเหลือด้านการบริจาคเงินช่วยเหลือบุคคลหรือองค์กรที่ดูแลสุนัขจรจัด ร้อยละ 73.16 ด้านการจัดหาอาหาร ร้อยละ 54.2 ด้านการจัดหาที่พัก ร้อยละ 52.11 ไม่เห็นด้วยกับการทำที่ปัก

◆ การสำรวจประชากรสุนัขจรจัด ความรู้และทัศนคติของประชาชน ระดับท้องถิ่น ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เดือนกุมภาพันธ์ 2557	497
◆ สรุปการตรวจหาการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 32 ระหว่างวันที่ 10 - 16 สิงหาคม 2557	505
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 32 ระหว่างวันที่ 10 - 16 สิงหาคม 2557	507

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร กุณาตล
นายแพทย์ธวัช จายนียโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำนวน อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : สัตวแพทย์หญิงเสาวพัทธ์ อ้นจ้อย
นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร

กองบรรณาธิการ

บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ พงษ์ศิริ วัฒนาสุรภักดิ์ สิริลักษณ์ รังมีวงศ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สยามภูริกันต์ ศศิธรณ์ มาแอดเย็น พชร ศรีหมอก
สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา ดล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ พิรยา ดล้ายพ้อแดง

ผู้เขียนบทความ

วรามล ไขพานิช¹, ลิสา ร้อยกรอง², มนัสชัย วัฒนกุล¹,
ทรงวุฒิ บุญงาม²

¹สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

²สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดราชบุรี

Authors

Waramol Chaipanich¹, Lisa Roykrong²,
Manaschai Wattanakul¹, Songwut Boonknam²

¹ Ratchaburi Provincial Livestock Office

² Ratchaburi Public Health Office

ส่งบทความ ขอดูความเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายังกลุ่มจัดการความรู้และเผยแพร่วิชาการ สำนักระบาดวิทยา
E-mail: panda_tid@hotmail.com หรือ weekly.wesr@gmail.com

สุนัขจรจัดที่วัดร้อยละ 91.58 องค์การที่ควรมีส่วนร่วมในการ
รับผิดชอบ การจัดการสุนัขจรจัด คือ สำนักงานสาธารณสุขร้อยละ
95.26 กรมปศุสัตว์ร้อยละ 88.42 และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ร้อยละ 82.11

คำสำคัญ: สุนัขจรจัด, โรคพิษสุนัขบ้า, ปัญหาสุนัขจรจัด

บทนำ

โรคพิษสุนัขบ้า เกิดจากเชื้อ Rabies virus อยู่ใน Genus
Lyssavirus Family Rhabdoviridae ช่องทางการติดเชื้อที่พบ
มากที่สุด คือ การถูกสัตว์ที่ติดเชื้อกัด เชื้อพิษสุนัขบ้าที่อยู่ในน้ำลาย
จะเข้าสู่บาดแผลและผ่านเข้าสู่เส้นประสาทส่วนปลาย ไซแนปส์
และเข้าสู่สมองมีการแบ่งตัวในสมองและปล่อยเชื้อไวรัสไปตาม
แขนงประสาทที่ไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆทั่วร่างกาย รวมทั้งต่อม
น้ำลาย เป็นโรคติดต่อที่มีผลต่อระบบประสาทส่วนกลางของสัตว์
เลี้ยงลูกด้วยนม รวมถึงถึงมนุษย์ ซึ่งมีระยะฟักตัวของโรคไม่
แน่นอนตั้งแต่ 2 สัปดาห์ไปจนถึง 6 ปี แต่โดยทั่วไปอยู่ในช่วง 2-3
เดือน⁽¹⁾ เป็นโรคที่ไม่มีวิธีการรักษาที่เฉพาะ แพทย์จะสามารถทำได้
เพียงรักษาตามอาการ (Supportive treatment) เท่านั้น ผู้ป่วย
ส่วนใหญ่ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าก่อนรับเชื้อ
ไวรัส มักมีอันตรายถึงชีวิต⁽²⁾

สถานการณ์การติดเชื้อพิษสุนัขบ้าในคนของจังหวัดราชบุรี
จากโปรแกรมเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา R506 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546
- 2556 มีการรายงานการติดเชื้อจำนวน 6 ราย และไม่มีรายงาน
การติดเชื้อในคนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา จากรายงาน
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 - 2555 มีการ
รายงานการติดเชื้อพิษสุนัขบ้าในสัตว์ของจังหวัดราชบุรี จำนวน
88 ตัว และไม่มีรายงานการติดเชื้อในสัตว์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 สาเหตุ
หลักของการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย คือ สุนัขจรจัด⁽³⁾
อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยได้ทำข้อตกลงร่วมกับองค์การอนามัยโลก
(WHO) องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ที่กำหนด
เป้าหมายให้ทุกประเทศสมาชิกกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไป
ภายในปี พ.ศ. 2563 ดังนั้นประเทศไทยจึงลงนามร่วมกัน (MOU)
ระหว่าง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กรมปศุสัตว์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการปกครองส่วน
ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรค
พิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทยภายในปี พ.ศ. 2563⁽⁴⁾

การกำหนดกิจกรรมในยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การเฝ้าระวัง
ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์และในคน ต้องมีการ

บริหารจัดการสุนัขจรจัดและลดจำนวนสุนัขจรจัดให้น้อยลง จึงต้องมีการสำรวจประชากรสุนัขในแต่ละพื้นที่ด้วย ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงศึกษาเครื่องมือที่จะใช้สำรวจประชากรสุนัขจรจัดแบบศึกษานำร่อง (Pilot study) โดยใช้วิธีการ Capture-Recapture ของ Chapman Estimator เพื่อสนับสนุนการทำงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบการตัดสินใจการจัดทำบ้านพักสุนัขจรจัดต่อไป ในงานวิจัยนี้ คำว่า สุนัขจรจัด จะใช้คำจำกัดความตาม OIE ⁽⁵⁾ หมายถึง “สุนัขที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ความควบคุมของใครคนใดคนหนึ่ง หรือไม่มีสิ่งป้องกันการออกไปนอกบริเวณที่เลี้ยง”

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาเครื่องมือที่จะใช้สำรวจประชากรสุนัขจรจัดแบบศึกษานำร่อง (Pilot study) โดยใช้วิธีการ Capture - Recapture ของ Chapman Estimator
2. สำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย
3. สำรวจทัศนคติเกี่ยวกับสุนัขจรจัดของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย

วิธีการศึกษา

พื้นที่ที่ทำการศึกษา

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอโพธาราม ได้สำรวจจุดที่มีสุนัขจรจัด โดยสังเกตจากบริเวณที่ทิ้งขยะ และกองเศษอาหารตามข้างถนน และสังเกตเวลาที่สุนัขรวมตัวกันมากที่สุด จึงพบว่าผู้ให้อาหารสุนัขจรจัดเหล่านี้เป็นประจำทุกวันตามเส้นทางถนนรัตนโกสินทร์ ทรานุสรณ์ ตำบลโพธาราม ถึงวัดบ้านสิงห์ ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และเวลาที่รวมตัวกันมากที่สุด คือ 17.00 - 19.00 น. จึงเข้าไปสำรวจสุนัขตามพื้นที่และเวลาดังกล่าว

การสำรวจประชากรสุนัขจรจัด

สำรวจประชากรสุนัขจรจัดด้วยการถ่ายภาพลักษณะเฉพาะของตัวสุนัข เช่น สีขน หาง โครงร่าง และพื้นที่ที่อยู่อาศัยใกล้เคียง (capture) พร้อมบันทึกจุดพิกัด 2 ครั้งแต่ละครั้งห่างกัน 4 วัน เพื่อเข้าไปถ่ายภาพลักษณะเฉพาะตัวสุนัขอีกครั้ง (recapture) เพื่อใช้รูปถ่ายเปรียบเทียบกับผลการสำรวจครั้งแรก โดยสำรวจในช่วงเวลา 17.00 - 19.00 น. ทั้งสองครั้ง ทำการศึกษาระหว่างวันที่ 1 - 28 กุมภาพันธ์ 2557

จากนั้นนำข้อมูลจำนวนสุนัขมาประมาณจำนวนประชากรใช้วิธีการของ Chapman Estimator ⁽⁶⁾ มีสูตรดังต่อไปนี้

$$N = \frac{(M + 1)(C + 1)}{(R + 1)} - 1$$

- N = ค่าประมาณประชากรในพื้นที่สำรวจ
M = จำนวนประชากรที่สำรวจได้ในครั้งแรก
C = จำนวนประชากรที่สำรวจได้ในครั้งที่สอง
R = จำนวนประชากรที่สำรวจได้ซ้ำระหว่างการสำรวจสองครั้ง

โดยสามารถคำนวณค่าประชากรที่ความเชื่อมั่น 95% ได้จากสูตร

$$\text{var}(N) = \frac{(M + 1)(C + 1)(M - R)(C - R)}{(R + 1)^2(R + 2)}$$

และช่วงความเชื่อมั่นของ N อยู่ระหว่าง

$$N \pm 1.965\sqrt{\text{var}(N)}$$

สูตรดังกล่าวสามารถคำนวณผ่านโปรแกรม Survey Toolbox ⁽⁷⁾ จะได้ค่าประมาณจำนวนประชากรสุนัขที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งหมายถึงค่าที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาการใช้วิธีการ Capture-recapture (CR) กับจำนวนสุนัขจากผู้ให้อาหาร

จำนวนประชากรสุนัขจรจัดที่ได้มาจากการสอบถามผู้ให้อาหารสุนัขจะนำมาเปรียบเทียบกับผลการสำรวจประชากรด้วยวิธีการ CR เนื่องจากผู้ให้อาหารในบริเวณที่สำรวจมีความถี่ในการมาให้อาหารทุกวัน และทราบการเคลื่อนไหวของประชากรสุนัข เช่น การโดนรถชน การโดนวางยาเบื่อ หรือการรับไปเลี้ยง เป็นต้น จากนั้นนำมาคำนวณด้วยโปรแกรม Survey toolbox และนำมาเปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากการสอบถามประชาชน จำนวน 190 คน และทดสอบวิธีการด้วยการวิเคราะห์ paired t-test Analysis ที่ α 0.05 โดยใช้โปรแกรม Microsoft excel 2003 ทำพื้นที่กันชน (Barrier zone) โดยใช้โปรแกรม QGIS 1.7.4 รัศมี 1 กิโลเมตร จากจุดสำรวจสุนัข ใช้กรอบการสุ่มตัวอย่างจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรีสุ่มตัวอย่างบ้านประชาชนด้วยวิธีการ Simple Random Sampling (SRS) โดยสุ่ม 30 - 35 ตัวอย่างต่อหมู่บ้าน จำนวน 6 หมู่บ้าน รวม 190 ตัวอย่าง

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive

Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้โปรแกรม Microsoft excel 2003

ผลการศึกษา

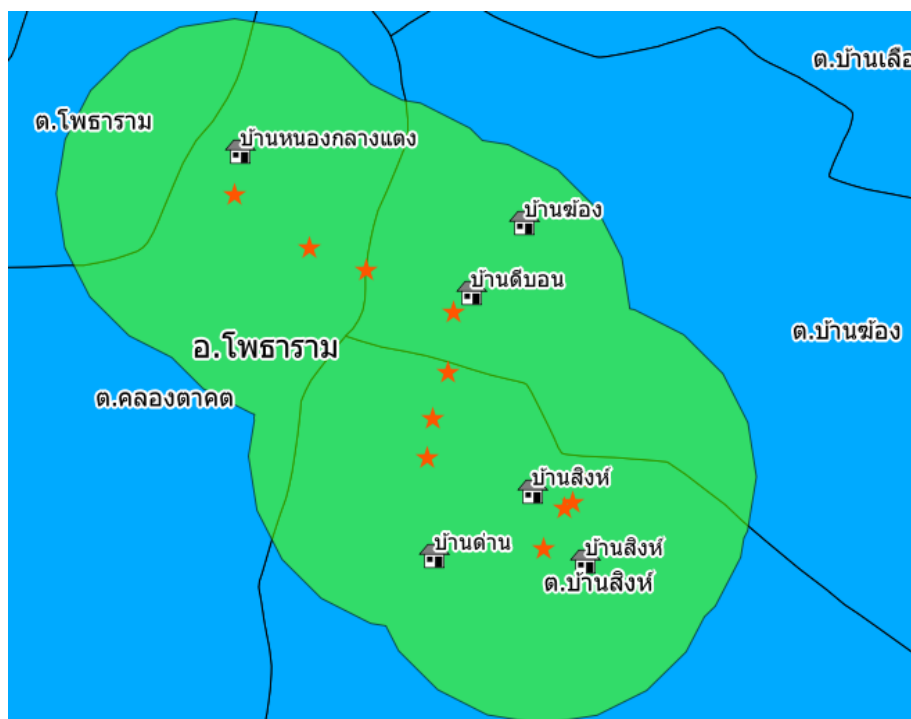
การสำรวจประชากรสุนัขจรจัด

จากการสำรวจประชากรสุนัขจรจัด 11 จุด พบว่ามีประชากรสุนัขจรจัดจากผู้ให้อาหารรวม 107 ตัว จากการทำการเก็บข้อมูลจำนวนประชากรสุนัขและคำนวณด้วยวิธี CR ของ Chapman estimator ได้สุนัขจรจัดทั้งหมด เท่ากับ 110.49 ตัว ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (ตารางที่ 1)

เส้นทางการสำรวจ คือ ถนนรัตนโกสินทร์ทรานุสรณ์ ตำบลโพธาราม ถึง วัดบ้านสิงห์ ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี พบจำนวนจุดที่สัตว์รวมตัวกัน 11 จุด และเมื่อทำพื้นที่กันชนรอบจุดสำรวจ 1 กิโลเมตร พบว่ามี 6 หมู่บ้าน (รูปที่ 1) ได้แก่ บ้านหนองกลางแตง บ้านฆ้อง บ้านดิบอน บ้านด่าน บ้านสิงห์หมู่ที่ 5 และ 6

ตารางที่ 1 จำนวนสุนัขจรจัดที่สำรวจจากผู้ให้อาหารและสำรวจด้วยวิธี CR ของ Chapman Estimator เดือนกุมภาพันธ์ 2557 ได้ในพื้นที่ถนนรัตนโกสินทร์ทรานุสรณ์ ตำบลโพธาราม ถึงวัดบ้านสิงห์ ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

จุดสำรวจที่	จำนวนสุนัขจรจัดจากผู้ให้อาหาร	การสำรวจด้วยวิธี CR ตามสูตรของ Chapman Estimator				
		พบครั้งแรก (M)	พบครั้งที่สอง (C)	ประชากรที่พบซ้ำ (R)	จำนวนประมาณจาก CR	จำนวนประมาณจาก CR ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%
1	3	3	3	3	3	3
2	7	7	7	7	7	7
3	20	15	18	12	22.39	19.40-25.37
4	8	8	7	7	8	8
5	5	2	5	2	5	5
6	8	5	6	5	6	6
7	3	3	3	3	3	3
8	10	6	8	6	8	8
9	20	17	18	13	23.43	20.44-26.42
10	7	3	4	2	5.67	4-8
11	16	11	14	8	19	15.08-22.92
รวม	107				110.49	

รูปที่ 1 หมู่บ้านที่ตอบแบบสอบถาม (สัญลักษณ์ดาว หมายถึง จุดสำรวจ, สัญลักษณ์บ้าน หมายถึง หมู่บ้าน)

การประเมินความเหมาะสมต่อการดำเนินการสำรวจประชากรสุนัข โดยวิธี CR

ทดสอบความแตกต่างของจำนวนสุนัขจากรวบรวม 2 วิธี ด้วย Paired t - test คือ ได้ค่า P = 0.616, 95% CI = -1.61 - 1.01 หมายถึง ทั้ง 2 วิธี คือ จำนวนจากผู้ให้อาหาร และจำนวนสุนัขจากรวบรวมที่ได้จากการใช้ CR ของ Chapman Estimator ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ บ่งชี้ได้ว่า การใช้วิธีนี้สามารถสำรวจประชากรสุนัขจากรวบรวมในพื้นที่ได้ค่าใกล้เคียงจำนวนสุนัขที่ได้จากผู้ให้อาหาร

การสำรวจความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า และทัศนคติที่มีต่อสุนัข จรจัด

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในรัศมีรอบ 1 กิโลเมตรจากจุดสำรวจตอบแบบสอบถามทั้งหมด 190 คน เป็นเพศชายร้อยละ 32.46 และเพศหญิงร้อยละ 67.54 อายุเฉลี่ย 53.38 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้นร้อยละ 43.46 รองลงมาเป็นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 20.42 อาศัยอยู่ตำบลคลองตากด ร้อยละ 15.79 ตำบลบ้านซ่ง ร้อยละ 33.16 และตำบลบ้านสิงห์ ร้อยละ 51.05 ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าคะแนนเฉลี่ย 6.04 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.14 โดยได้คะแนนต่ำสุด 3 คะแนน และคะแนนสูงสุด 8 คะแนน

จากการศึกษาพบว่า สิ่งที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจอย่างดี คือ การควบคุมปริมาณสุนัขโดยการฉีดวัคซีนและทำหมัน

ร้อยละ 96.32 ชนิดของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 88.95 ระยะเวลาการกักสุนัขดูอาการกรณีสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 78.42 และทราบว่าการแห่หรือรบกวนสุนัขบ่อย ๆ จะทำให้สุนัขไม่เชื่อร้อยละ 62.63 สิ่งที่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจคือ ช่วงอายุที่สัตว์เลี้ยงสามารถให้วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าครั้งแรกร้อยละ 84.21 การปฏิบัติตนเบื้องต้นหลังถูกสุนัขกัดร้อยละ 71.05 การเกิดโรคที่ไม่สัมพันธ์กับฤดูกาลร้อยละ 67.37 เข้าใจอาการสัตว์ติดเชื้อมีอาการซึม นิสัยเปลี่ยนร้อยละ 98.95 แต่ไม่เข้าใจอาการสัตว์ติดเชื้อมีอาการซึม หลบตามมุมมืดร้อยละ 46.32

การสำรวจด้านทัศนคติพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าสุนัขจรจัด ก่อความสกปรกร้อยละ 93.68 ส่งเสียงดังร้อยละ 85.79 ส่งกลิ่นเหม็นร้อยละ 78.95 สุนัขจรจัดเป็นพาหะนำโรคภัยร้อยละ 91.58 เจ้าของควรเลี้ยงสุนัขในจำนวนพอเหมาะร้อยละ 96.84 เห็นด้วยกับการช่วยเหลือสุนัขจรจัดด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้ ช่วยเหลือโดยการบริจาคเงินช่วยเหลือบุคคลหรือองค์กรที่ดูแลสุนัขร้อยละ 73.16 ช่วยเหลือโดยการจัดหาอาหารให้ร้อยละ 54.21 และช่วยเหลือโดยการจัดหาที่พักให้ร้อยละ 52.11 ไม่เห็นด้วยกับการทำที่พิทักษ์จรจัดที่วัดร้อยละ 91.58 ส่วนทัศนคติเกี่ยวกับองค์กรที่ควรเข้ามารับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสุนัขจรจัด คือ หน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขร้อยละ 95.26 กรมปศุสัตว์ ร้อยละ 88.42 และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 82.11

สรุปผลการศึกษา

การสำรวจด้วยวิธี CR สามารถใช้สำรวจประชากรสุนัขในท้องถิ่นพื้นที่เล็กๆ ได้ใกล้เคียงกับจำนวนประชากรสุนัขจริง แต่แตกต่างจากผู้ให้อาหารเป็นประจำระยะเวลาสั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความรู้ของประชาชนบริเวณพื้นที่สำรวจ มีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีในการควบคุมประชากรสุนัข ชนิดของสัตว์พาหะ และการกักสุนัขดูอาการกรณีสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องช่วงอายุที่สัตว์เลี้ยงสามารถให้วัคซีนครั้งแรก การปฏิบัติตนหลังถูกสุนัขกัด การเกิดโรคที่ไม่สัมพันธ์กับฤดูกาล และอาการของสัตว์ที่ติดเชื้อพิษสุนัขบ้า ดังนั้นองค์กรที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันและดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชนต่อไป ส่วนทัศนคติของประชาชนในท้องถิ่นถึงแม้จะเห็นด้วยว่าสุนัขจรจัดก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และเป็นพาหะนำโรค แต่ยังคงยินดีในการช่วยเหลือสุนัขจรจัดด้วยวิธีต่างๆ คือ บริจาคเงินช่วยเหลือบุคคลหรือองค์กรที่ดูแลสุนัข จัดหาอาหาร และจัดหาที่พักให้ตามลำดับ

วิจารณ์ผลและข้อเสนอแนะ

คณะผู้วิจัยได้หลีกเลี่ยงข้อด้อยการใช้วิธี CR ที่ต้องเป็นประชากรปิด ด้วยการเลือกช่วงฤดูการสำรวจเป็นเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างฤดูหนาวและร้อน การเปลี่ยนแปลงประชากรในด้านการย้ายถิ่นฐานจึงมีน้อยเนื่องจากฤดูหนาวอาจส่งผลให้สุนัขหลบตามหลุม โพงง หรือช่วงฤดูร้อนที่เศษอาหารบูดเน่าง่าย ทำให้มีการย้ายถิ่นทำให้การสำรวจประชากรสุนัขได้ไม่ครบถ้วน นอกจากนี้การสำรวจประชากรสุนัขด้วยวิธี CR ของ Chapman Estimator ใช้จำนวนครั้งในการสำรวจน้อยกว่าวิธี regression⁽⁸⁾ และกำจัดตัวแปรตามที่เอนเอียงได้ดีกว่าวิธีของ Lincoln-Peterson⁽⁹⁾ ดังนั้นวิธีการสำรวจประชากรสุนัขจรจัดด้วยวิธี CR ของ Chapman Estimator จึงเหมาะสมมากกว่าที่จะนำไปใช้ในระดับท้องถิ่น ในจังหวัดราชบุรี

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและงบประมาณ ดังนั้น พื้นที่ในการศึกษาจึงอยู่ในวงแคบๆ เพื่อเป็นการนำไปศึกษาประชากรสุนัขจรจัดในระดับจังหวัด ระดับภาคหรือระดับประเทศ ควรจะทำการศึกษาอีกครั้งในวงกว้างกว่าการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้มากยิ่งขึ้น

ช่วงเวลาในการสำรวจประชากรสุนัขจรจัด ใช้ช่วงเวลาการถ่ายภาพเป็นเวลาเดียวกับการให้อาหารทั้งสองครั้ง เพื่อเพิ่มโอกาสที่จำนวนของสุนัขจรจัดสูงสุด แต่เนื่องจากช่วงเวลาที่ให้อาหารเป็นช่วงที่สำรวจซึ่งเป็นเวลาโพล์เพล็กซ์แสงน้อย การเก็บ

ข้อมูลด้วยการถ่ายภาพจึงควรใช้กล้องที่มีประสิทธิภาพสูงจึงจะสามารถถ่ายรูปในช่วงเวลาเย็นได้ดี

การสอบถามข้อมูลประชากรสุนัขจรจัดจากผู้ให้อาหารควรสอบถามถึงความสม่ำเสมอในการให้อาหารและระยะเวลาที่ให้อาหาร ผู้สำรวจสุนัขควรมีความสัมพันธ์และอัธยาศัยดี บอกจุดประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อขจัดความกังวลใจที่ผู้ให้ข้อมูลโดยไม่หวาดระแวง

ทั้งนี้การสำรวจสุนัขจรจัดควรดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เนื่องจากท้องถิ่นมีข้อมูลการสำรวจสุนัขตามครัวเรือนอยู่แล้ว จะสามารถแยกความแตกต่างระหว่างสุนัขตามครัวเรือนและสุนัขจรจัดได้ดีกว่า กรณีที่สุนัขตามครัวเรือนวิ่งมากินอาหารร่วมกับสุนัขจรจัด ทำให้ข้อมูลปริมาณสุนัขจรจัดมากกว่าความเป็นจริง การสำรวจควรใช้ยานพาหนะที่คล่องตัว เสียงเบา ไม่ทำให้สัตว์ตื่นตกใจ เช่น รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ จะทำให้สุนัขจรจัดสามารถแสดงอาการพฤติกรรมได้อย่างปกติ และสามารถสำรวจประชากรได้ครบถ้วนยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณทีมงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี ทีมงานปศุสัตว์อำเภอโพธาราม ทีมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอโพธารามในการร่วมกันสำรวจประชากรสุนัขจรจัด และสำรวจแบบสอบถามของประชาชนในพื้นที่ และป้านัย ผู้ให้อาหารสุนัขจรจัดในพื้นที่ทำการศึกษาค้นคว้า ขอขอบคุณ น.สพ.ประวิทย์ ชุมเกษียร อาจารย์รองอาจ เจริญสุข ดร.สพ.ญ.เสาวพัทธ์ อ้นจ้อย และคณะทำงานโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน จากสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ที่ให้คำแนะนำในการเขียนผลงานวิชาการฉบับนี้

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. WHO Expert Consultation on Rabies: first report. Geneva: World Health Organization; 2005. p. 20-3.
2. Jackson AC, Warrell MJ, Rupprecht CE, Hildegund CJ Ertl, Dietzschold B, O'Reilly M, et al. Management of Rabies in Humans. Clinical Infectious Diseases 2003; 36:60-3.
3. Kasempimolporn S, Jitapunkul S, Sitprija V. Moving towards the elimination of rabies in Thailand. J Med Assoc Thai 2008;91(3):433-7.

4. กรมควบคุมโรค. แผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายใน พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2552.
5. World Organization for Animal Health. Stray dog population control. Terrestrial Animal Health Code. 2010 [cited 2014 March 20]. Available from URL: http://web.oie.int/eng/normes/mcode/en_chapitre_1.7.7.htm
6. Chapman DG. Some Properties of the Hypergeometric Distribution with Applications to Zoological Censuses. California, University of California Publication in Statistics, 1951. p. 131-60.
7. Cameron AR. Survey Toolbox for Livestock Diseases-A Practical Manual and Software Package for Active Surveillance in Developing Countries. Australian Centre for International Agricultural Research 1999; 183-7.
8. Kato M, Yamamoto H, Inukai Y, Kira S. Survey of the Stray Dog Population and the Health Education Program on the Preventive of Dog Bites and Dog-Acquired Infection: A comparative Study in Nepal

and Okayama Prefecture, Japan. Acta Med Okayama 2003;57(5):261-6.

9. นวลพรรณ หนังสือ. การประยุกต์ใช้วิธี Capture-Recapture เพื่อประมาณขนาดประชากรในงานด้านระบาดวิทยา. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2548;15:56-60.

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

วรามล ใช้พานิช, ลิสา ร้อยกรอง, มนัสชัย วัฒนกุล, ทรงวุฒิ บุญงาม. การสำรวจประชากรสุนัขจรจัด ความรู้และทัศนคติของประชาชน ระดับท้องถิ่น ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เดือนกุมภาพันธ์ 2557. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ประจำสัปดาห์ 2557; 45: 497-504.

Suggested Citation for this Article

Waramol Chaipanich, Lisa Roykrong, Manaschai Wattanakul, Songwut Boonkham. Survey of stray dogs population, knowledge and attitude of people in Photharam district, Ratchaburi province, Thailand, February 2014. Weekly Epidemiological Surveillance Report 2014; 45: 497-504.

สามารถติดตาม
แนวทางการดำเนินงาน
เฝ้าระวัง สอบสวน ป้องกัน และ
ควบคุม
โรคติดต่ออหิวา
ประเทศไทย
ได้ที่เว็บไซต์
สำนักระบาดวิทยา
กรมควบคุมโรค

<http://www.boe.moph.go.th/ebola.php>

Survey of Stray Dogs Population, Knowledge and Attitude of People in Photharam District, Ratchaburi Province, Thailand, February 2014

Authors: Waramol Chaipanich¹, Lisa Roykrong², Manaschai Wattanakul¹, Songwut Boonknem²

¹ Ratchaburi Provincial Livestock Office

² Ratchaburi Public Health Office

Background: Rabies is a viral disease that affects the central nervous system of warm-blooded animals, including humans. After symptoms appear rabies is always fatal in animals.

Methods: Ratchaburi Livestock Office cooperates with Ratchaburi public health office to survey stray dogs population in Photharam district, Ratchaburi province. People who live in 1 km around surveyed stray dogs area will be randomized to answer the questionnaire about rabies disease cognition and attitude with stray dogs.

Results: Data were collected and calculated by Capture-Recapture of Chapman Estimator Method (CR) found 110.49 stray dogs in 11 surveyed areas. Comparing with number of stray dogs from the stray dog feeding (107 stray dogs), there are no significance statistical differences between two methods from paired t-test analysis ($P=0.616$, 95%CI = -1.61-1.01). The questionnaire found that people understand the methods that can depopulate stray dogs is neutering and chemical contraception 96.32%, carrier of rabies disease not only dog but also mammals 88.95%, suspected reservoir dogs must be controlled in restrict area at least 10 days 78.42%, Disturbed dogs do not make them obedient 62.63%. However people still lack of cognition about the first age can be vaccinated their pet to prevent rabies disease 84.21%, preliminary practice after bitten by dogs 71.05%, disease is not associated with the season 67.37%, and infected animal can express depressed behavior 46.32%. Attitude about stray dogs are dirtiness 93.68%, Noise 85.79%, Stink 78.95%. Willingly to help the stray dogs by donate money 73.16%, donate food 54.2% and provide shelter 54.2%. Organizations that should be involved in the management of stray dogs is Public Health 95.26% Livestock office 88.42% Local administration 82.11%.

Key words: Stray dogs, Rabies, Stray dog's problem

พัชรिता วรศาสตร์, นิตยา ยศวัฒน์, ธนวิทย์ จันทร์เทียน, วันสมันต์ โตอนันต์ และ พจมาน ศิริอารยาภรณ์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 32 ระหว่างวันที่ 10 – 16 สิงหาคม 2557 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ผู้ป่วยโรคฉี่หนู 1 ราย จังหวัดนครราชสีมา เป็นชายไทย อายุ 72 ปี ขณะป่วยอาศัยอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลนาเกาะ อำเภอดวาง อาชีพเกษตรกร เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2557 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลดวาง ระหว่างวันที่ 7 - 9 สิงหาคม 2557 จนอาการดีขึ้น ต่อมาวันที่ 12 สิงหาคม 2557 กลับมีอาการป่วยอีกครั้ง จึงเข้ารับการักษาที่โรงพยาบาลนครพัฒน์ แพทย์วินิจฉัยเป็นโรคฉี่หนูร่วมกับภาวะไตวาย จึงส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา วันที่ 13 สิงหาคม 2557 ด้วยอาการไข้สูง 38.5 องศาเซลเซียส หนาวสั่น ปวดศีรษะเฉียบพลัน ปวดกล้ามเนื้อรุนแรง ตาแดงจัด คอแข็ง มีอาการเลือดออก (แต่ไม่ได้ระบุว่าเลือดออกในทางเดินอาหาร หรือ ไอเป็นเลือด หรือ มีผื่นหรือมีจุดเลือดออก) ดีซ่าน ปัสสาวะน้อย ผลการตรวจค่าความสมบูรณ์ของเลือด พบปริมาณเม็ดเลือดขาว 17,600 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร การตรวจสภาวะการทำงานของไตพบภาวะไตวาย BUN 186 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร Creatinine 8.03 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร การตรวจการทำงานของตับ พบภาวะดีซ่านร่วมกับการทำงานของตับผิดปกติ (Total Bilirubin 33.81 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร SGOT 124 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร SGPT 93 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร) ผลการตรวจปัสสาวะพบ Albumin urine ให้ผลบวก และ Screening test โดยใช้ Lepto-Dipstick ให้ผลบวก แพทย์วินิจฉัย Leptospirosis with AKI การรักษา Ceftriazone 2 กรัม และ Doxycycline 100 มิลลิกรัม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ป่วยมีประวัติทำงานแช่น้ำ ย่ำน้ำ หรือที่ชื้นแฉะเกิน 6 ชั่วโมง และมีแผลฉีกขาดที่เท้าและสัมผัสกับน้ำหรือโคลนที่ชื้นแฉะ แพทย์ทำการล้างไตผู้ป่วยครั้งแรก เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2557 ปัจจุบันผู้ป่วยยังรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา อาการทรงตัว สำนักโรคระบาดวิทยาได้ประสานทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ลงสอบสวนโรคในพื้นที่ พร้อมกับค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในชุมชน ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม

2. ผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง 4 ราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเพศชาย 1 ราย เพศหญิง 3 ราย อายุระหว่าง 16-80 ปี เฉลี่ย 48 ปี ขณะ

ป่วยอาศัยอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลหารแก้ว อำเภอหางดง ผู้ป่วยทั้ง 4 รายรับประทานอาหารร่วมกัน คือ แกงผักกาดใส่หมู่มควาย เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2557 เวลา 17.00 น. ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 7 สิงหาคม 2557 เวลา 17.30 น. ด้วยอาการอาเจียน ถ่ายเหลว 7 ครั้ง หนาวสั่น รายที่ 2 เริ่มป่วยวันที่ 7 สิงหาคม 2557 เวลา 22.00 น. มีอาการอาเจียน ถ่ายเหลว 2 ครั้ง รายที่ 3 เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2557 เวลา 01.00 น. มีไข้ อาเจียน ถ่ายเหลว 7 ครั้ง ผู้ป่วยทั้ง 3 รายซื้อยากินเอง และผู้ป่วยรายสุดท้ายเริ่มป่วยเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2557 เวลา 17.00 น. มีไข้ 38 องศาเซลเซียส หนาวสั่น อาเจียน ถ่ายเหลว 5 ครั้ง ปวดบิดท้อง เข้ารับการรักษาแผนกผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลหางดงวันเดียวกัน แพทย์วินิจฉัย Gastroenteritis and Colitis of unspecified origin รักษาโดยให้ยา Metoprolol ผ่านทางเส้นเลือดดำ ส่งตัวอย่างตรวจทางห้องปฏิบัติการ Stool exam ที่โรงพยาบาลหางดง พบปริมาณเม็ดเลือดขาว 3-5 Bac-numerous (เนื่องจากผู้ป่วยได้รับยาปฏิชีวนะตั้งแต่แรกเริ่มในช่วงคำ จึงไม่ได้เก็บ stool culture ตอนเช้าของวันถัดมา เพราะคาดว่าจะไม่พบเชื้อ) ปัจจุบันผู้ป่วยอาการดีขึ้นและแพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ จากข้อมูลการสอบสวนเบื้องต้นญาติผู้ป่วยให้ข้อมูลว่า ญาติในครอบครัวของผู้ป่วยซื้อหมู่มควายที่ตลาดสด A ซึ่งแม่ค้ารับมาจากตลาด B นำมาทำเองที่บ้านในวันที่ 7 สิงหาคม 2557 เวลา 16.00 น. ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วได้ทำการสอบสวนโรคเบื้องต้นและแจ้งพื้นที่ที่เกิดโรค เพื่อให้ติดตามแหล่งซื้อวัตถุดิบ และให้สุศึกษาเรื่องการป้องกันโรคอุจจาระร่วงแก่ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย

3. ผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่ง ตำบลบ้านปาง อำเภอหางดง จำนวน 6 ราย เพศชาย 1 ราย เพศหญิง 5 ราย อายุระหว่าง 11-12 ปี เฉลี่ย 12 ปี มีอาการคลื่นไส้ อาเจียนมากกว่า 10 ครั้ง ปวดท้อง ไม่มีถ่ายเหลว ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วย วันที่ 13 สิงหาคม 2557 เวลา 12.15 น. ผู้ป่วยรายสุดท้ายเริ่มป่วย เวลา 13.00 น. ในวันเดียวกัน ทุกรายเข้า

รับการรักษาที่โรงพยาบาลทางตงในวันที่ 13 สิงหาคม 2557 แพทย์วินิจฉัยอาหารเป็นพิษ รักษาตามอาการ จากข้อมูลการสอบสวนเบื้องต้นพบว่า มีผู้ที่รับประทานอาหารร่วมกันทั้งหมด 197 คน ทุกคนรับประทานอาหารกลางวันโรงเรียน คือ ขนมจีน น้ำเงี้ยว (เลือดหมู) และเครื่องเคียง เช่น กะหล่ำปลีดิบ ถั่วงอกดิบ ผักกาดดอง และพริกทอด ซึ่งแม่ครัวซื้อขนมจีนจากพ่อค้าเร่ที่บ้านเมืองกุง ตำบลทางตง และวัตถุดิบจำพวกเครื่องเคียงจากตลาดทางตง ในช่วงเย็นของวันที่ 12 สิงหาคม 2557 แล้วเก็บขนมจีนไว้ในตู้เย็น จากนั้นแม่ครัวทำการประกอบอาหารเวลาประมาณ 10.00 น. ของวันที่ 13 สิงหาคม 2557 เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลทางตงเก็บตัวอย่าง Rectal Swab culture ของผู้ป่วย จำนวน 3 ตัวอย่าง และตัวอย่างอาหาร จำนวน 3 ตัวอย่าง ได้แก่ ขนมจีน น้ำเงี้ยว และกะหล่ำปลี ส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่ อยู่ระหว่างการตรวจ ทีม SRRT ได้ทำการค้นหาผู้ป่วย ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม ให้สุขศึกษาเด็กนักเรียน และประชาสัมพันธ์วิทยุชุมชนในพื้นที่เกิดโรค

4. ผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง จังหวัดเชียงใหม่ พบนักเรียนและครูโรงเรียนแห่งหนึ่ง บ้านกองลอย ตำบลบ้านกองลอย อำเภอฮอด จำนวน 26 ราย เพศชาย 13 ราย เพศหญิง 13 ราย อายุระหว่าง 8 - 26 ปี เฉลี่ย 12 ปี ป่วยด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้องบิด ถ่ายเป็นน้ำ บางรายมีไข้ ครั้นเมื่อครั้นตัวหนาวแต่ไม่สั่น ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 เวลา 04.00 น. ผู้ป่วยรายสุดท้ายเริ่มป่วย เวลา 16.00 น. ในวันเดียวกัน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกองลอย ทั้งรายแรกและ

รายสุดท้าย ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 แพทย์วินิจฉัย Diarrhea รักษาโดยให้ยาปฏิชีวนะและน้ำเกลือแร่ (ORS) วันที่ 1 สิงหาคม 2557 เก็บตัวอย่าง stool culture จำนวน 4 ตัวอย่าง ส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่ ผล Non enteropathogenic bacteria were isolate, Parasite=not found, Protozoa = not found ทั้ง 4 ตัวอย่าง จากข้อมูลการสอบสวนโรคเบื้องต้นพบว่า ผู้ป่วยเกือบทุกราย รับประทานอาหารกลางวันแม่ค้ารับเหมาของโรงเรียนจัดทำให้ คือ ลาบอีสาน และแกงเผ็ด ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วอำเภอฮอดลงพื้นที่เพื่อดำเนินการสอบสวนโรค ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกองลอย ตำบลบ่อสลี ในโรงเรียน และหมู่บ้านกองลอย ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม ให้สุขศึกษาแก่ครูและเด็กนักเรียน

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า ในภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - 15 สิงหาคม 2557 พบผู้ป่วยสะสมรวม 2,127 ราย เสียชีวิต 1,145 ราย ใน 4 ประเทศ ได้แก่ กินี ไคบีเรีย เซียร์ราลีโอน และไนจีเรีย โดยเป็นผู้ป่วยประเทศกินี 519 ราย (เสียชีวิต 380 ราย) ไคบีเรีย 786 ราย (เสียชีวิต 413 ราย) เซียร์ราลีโอน 810 ราย (เสียชีวิต 348 ราย) และไนจีเรีย 12 ราย (เสียชีวิต 4 ราย) ทั้งนี้ในช่วงระหว่างวันที่ 12-13 สิงหาคม 2557 มีการรายงานผู้ป่วยรายใหม่ 152 ราย และเสียชีวิต 76 ราย โดยพบรายงานจากประเทศกินี ไคบีเรีย เซียร์ราลีโอน และไนจีเรีย

3 เร็ว ง่าย ทั่วถึง **รู้เร็ว แจ้งเร็ว ด่วนเหตุร้ายเบื้องต้นเร็ว**
แจ้งเหตุ ผลิตภัณฑทางด้านสาธารณสุขหรือข้อสงสัย
 กับทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ที่สำนักงานสาธารณสุข
 หรือสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้านท่าน
หรือโทร สายด่วน 1422
 กรมควบคุมโรค หน่วยงานจากแผนกโรคสุขภาพดี
 www.boe.moph.go.th
 www.dcc.moph.go.th

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 32

Reported Cases of Diseases under Surveillance 506, 32nd week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักงานระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ
ปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2557 สัปดาห์ที่ 32

Table 1 Reported Cases of Priority Diseases under Surveillance by Compared to Previous Year in Thailand,
32nd Week 2014

Disease	2014				Case* (Current 4 week)	Mean** (2009-2013)	Cumulative	
	Week 29	Week 30	Week 31	Week 32			2014	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	39	6	0
Influenza	939	853	596	249	2637	9709	47088	57
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	2	8	2
Measles	14	15	22	2	53	8709	779	0
Diphtheria	1	2	0	0	3	4	10	3
Pertussis	0	0	1	0	1	1	8	0
Pneumonia (Admitted)	2398	2989	2459	1134	8980	13888	115329	577
Leptospirosis	55	62	39	20	176	466	1170	7
Hand foot and mouth disease	2695	2390	1602	563	7250	2604	45418	1
DF, DHF	1166	1086	732	159	3143	11109	19425	20

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักงานระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ป่วยและตายด้วยโรคที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา รายงานจังหวัด ประเทศไทย สัปดาห์ที่ 32 พ.ศ. 2557 (10 - 16 สิงหาคม 2557)
TABLE 2 Reported Cases and Deaths of Diseases Under Surveillance by Province, Thailand, 32nd Week (August 10 - 16, 2014)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADMITTED), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

REPORTING AREAS	CHOLERA			HFMD			FOOD POISONING			PNEUMONIA*			INFLUENZA			MENINGOCOCCAL*			PERTUSSIS			MEASLES			LEPTOSPIROSIS													
	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Current wk.	Cum.2014	Current wk.													
Total	6	0	0	45418	1	563	0	82010	0	1103	0	115329	577	1134	0	47088	57	249	0	8	2	0	0	355	2	2	0	8	0	0	779	0	2	0	1170	7	20	0
Northern Region	1	0	0	10839	1	233	0	18571	0	230	0	25737	97	215	0	12664	20	78	0	1	0	0	0	103	1	1	0	0	0	0	98	0	1	0	143	0	4	0
ZONE 1	1	0	0	5248	1	105	0	10995	0	146	0	14886	80	117	0	8348	13	45	0	1	0	0	0	65	1	1	0	0	0	0	50	0	1	0	97	0	4	0
Chiang Mai	1	0	0	1158	1	41	0	2993	0	48	0	4635	2	46	0	3542	11	24	0	1	0	0	0	12	0	1	0	0	0	0	31	0	0	16	0	1	0	
Lamphun	0	0	0	366	0	4	0	1211	0	23	0	299	0	1	0	302	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
Lampang	0	0	0	628	0	15	0	1445	0	7	0	1934	0	9	0	2454	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0		
Phrae	0	0	0	124	0	2	0	684	0	9	0	1167	3	19	0	78	0	7	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0	1	0	2	0	0		
Nan	0	0	0	361	0	3	0	590	0	3	0	711	0	7	0	128	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	16	0	0		
Phayao	0	0	0	563	0	9	0	678	0	11	0	1774	0	8	0	779	0	5	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	5	0	0	0	18	0	2	0	
Chiang Rai	0	0	0	1800	0	31	0	2638	0	45	0	3762	68	27	0	858	0	2	0	0	0	0	0	42	1	0	0	0	0	6	0	0	0	21	0	1	0	
Mae Hong Son	0	0	0	248	0	0	0	756	0	0	0	604	7	0	0	207	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	
ZONE 2	0	0	0	2771	0	63	0	4585	0	44	0	6305	4	58	0	2942	7	23	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	39	0	0	0
Uttaradit	0	0	0	181	0	0	0	428	0	1	0	1238	0	2	0	790	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	
Tak	0	0	0	309	0	0	0	562	0	0	0	1232	0	0	0	172	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	
Sukhothai	0	0	0	589	0	11	0	509	0	7	0	988	0	16	0	354	3	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	5	0	0	0		
Phitsanulok	0	0	0	1058	0	36	0	1841	0	27	0	1338	3	17	0	1462	4	12	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	2	0	0	25	0	0	0		
Phetchabun	0	0	0	634	0	16	0	1245	0	9	0	1509	1	23	0	164	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0	0	3	0	0	0		
ZONE 3	0	0	0	3121	0	70	0	3126	0	42	0	4870	14	47	0	1438	1	11	0	0	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	32	0	0	13	0	0	0	
Chai Nat	0	0	0	301	0	5	0	135	0	2	0	324	1	7	0	64	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0		
Nakhon Sawan	0	0	0	1325	0	33	0	1455	0	26	0	1689	11	21	0	437	0	7	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	8	0	0	3	0	0	0		
Uthai Thani	0	0	0	285	0	11	0	421	0	6	0	533	2	7	0	130	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	0		
Kamphaeng Phet	0	0	0	680	0	0	0	511	0	1	0	1604	0	1	0	635	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	18	0	0	3	0	0	0		
Phichit	0	0	0	530	0	21	0	604	0	7	0	720	0	11	0	172	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0		
Central Region*	5	0	0	18338	0	126	0	16624	0	140	0	30738	316	295	0	23143	9	70	0	4	1	0	0	48	1	0	0	5	0	0	282	0	0	0	67	0	0	0
Bangkok	2	0	0	5800	0	38	0	1701	0	14	0	4089	12	42	0	12817	0	52	0	1	0	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	55	0	0	5	0	0
ZONE 4	0	0	0	3644	0	41	0	5105	0	59	0	9183	265	156	0	3506	4	12	0	3	1	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	92	0	0	7	0	0
Nonthaburi	0	0	0	485	0	5	0	1280	0	21	0	871	0	33	0	436	0	8	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	
Pathum Thani	0	0	0	501	0	14	0	774	0	30	0	2216	25	85	0	322	1	2	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0		
P.Nakhon S.Ayuthaya	0	0	0	547	0	0	0	1559	0	1	0	2490	238	0	0	1367	3	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	18	0	0	4	0	0	0		
Ang Thong	0	0	0	208	0	3	0	255	0	3	0	1152	2	25	0	258	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0		
Lop Buri	0	0	0	808	0	1	0	497	0	0	0	1295	0	0	0	814	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	13	0	0	2	0	0	
Sing Buri	0	0	0	262	0	9	0	231	0	0	0	325	0	10	0	122	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Saraburi	0	0	0	577	0	5	0	280	0	2	0	494	0	3	0	169	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	1	0	0	0		
Nakhon Nayok	0	0	0	256	0	4	0	229	0	2	0	340	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ZONE 5	2	0	0	2889	0	4	0	3223	0	9	0	7413	13	9	0	2362	3	2	0	0	0	0	0	9	1	0	0	0	0	3	0	0	22	0	0	7	0	0
Ratchaburi	0	0	0	320	0	0	0	632	0	0	0	829	0	0	0	280	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	
Kanchanaburi	0	0	0	219	0	0	0	349	0	0	0	1100	0	0	0	298	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0	0	
Suphan Buri	0	0	0	392	0	0	0	632	0	0	0	1246	0	0	0	326	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Nakhon Pathom	2	0	0	621	0	2	0	649	0	7	0	1031	0	5	0	950	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
Samut Sakhon	0	0	0	344	0	2	0	260	0	0	0	357	0	0	0	57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0		
Samut Songkhram	0	0	0	44	0	0	0	82	0	0	0	264	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายโดยโรคที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา รายจังหวัด ประเทศไทย สัปดาห์ที่ 32 พ.ศ. 2557 (10 - 16 สิงหาคม 2557)
TABLE 2 Reported Cases and Deaths of Diseases Under Surveillance by Province, Thailand, 32nd Week (August 10 - 16, 2014)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADMITTED), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

REPORTING AREAS	CHOLERA			HFMD			FOOD POISONING			PNEUMONIA*			INFLUENZA			MENINGOCOCCAL*			PERTUSSIS			MEASLES			LEPTOSPIROSIS												
	Cum.2014	Current wk.		Cum.2014	Current wk.		Cum.2014	Current wk.		Cum.2014	Current wk.		Cum.2014	Current wk.		Cum.2014	Current wk.		Cum.2014	Current wk.		Cum.2014	Current wk.		Cum.2014	Current wk.											
NORTH-EASTERN REGION	0	0	0	13162	0	169	0	43930	0	696	0	45353	8	504	0	7671	13	74	0	1	0	0	147	0	0	154	0	0	650	2	14	0					
ZONE 7	0	0	0	2484	0	52	0	10898	0	203	0	10746	3	113	0	1118	1	3	0	0	0	0	11	0	0	1	0	0	31	0	0	189	0	4	0		
Khon Kaen	0	0	0	1190	0	20	0	4333	0	23	0	4208	0	9	0	736	1	0	0	0	0	0	4	0	0	0	13	0	0	0	47	0	1	0			
Maha Sarakham	0	0	0	457	0	6	0	1752	0	12	0	2738	2	27	0	222	0	1	0	0	0	0	3	0	0	1	0	0	7	0	0	36	0	0	0		
Roi Et	0	0	0	479	0	14	0	3344	0	145	0	3017	0	62	0	53	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	29	0	0	0			
Kalasin	0	0	0	358	0	12	0	1469	0	23	0	783	1	15	0	107	0	1	0	0	0	0	4	0	0	0	6	0	0	0	77	0	3	0			
ZONE 8	0	0	0	2005	0	17	0	13770	0	264	0	8772	1	151	0	2384	4	17	0	1	0	0	43	0	0	0	21	0	0	138	0	5	0	0			
Buengkan	0	0	0	106	0	0	0	236	0	0	0	1025	0	0	0	162	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	2	0	0	0	18	0	0	0			
Nong Bua Lam Phu	0	0	0	205	0	3	0	1866	0	30	0	1107	1	26	0	220	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	28	0	2	0	0			
Udon Thani	0	0	0	393	0	6	0	5720	0	156	0	2748	0	91	0	439	4	3	0	0	0	4	0	0	0	5	0	0	0	18	0	2	0	0			
Loei	0	0	0	641	0	1	0	602	0	4	0	1189	0	6	0	319	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	45	0	0	0	0			
Nong Khai	0	0	0	228	0	0	0	1918	0	3	0	893	0	0	0	220	0	1	0	0	0	0	11	0	0	0	2	0	0	13	0	0	0	0			
Sakon Nakhon	0	0	0	200	0	6	0	1255	0	25	0	702	0	15	0	299	0	7	0	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	11	0	0	0	0			
Nakhon Phanom	0	0	0	232	0	1	0	2173	0	46	0	1108	0	13	0	725	0	5	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	5	0	1	0	0			
ZONE 9	0	0	0	5436	0	66	0	9674	0	151	0	12350	4	131	0	2489	8	15	0	0	0	0	34	0	0	0	68	0	0	0	128	1	1	0	0		
Nakhon Ratchasima	0	0	0	2151	0	46	0	1860	0	50	0	4289	4	64	0	1513	8	4	0	0	0	0	16	0	0	0	23	0	0	0	30	1	0	0	0		
Buri Ram	0	0	0	995	0	18	0	4120	0	93	0	3184	0	66	0	565	0	11	0	0	0	7	0	0	0	28	0	0	0	37	0	1	0	0			
Surin	0	0	0	1321	0	0	0	2513	0	2	0	2889	0	0	0	219	0	0	0	0	0	6	0	0	0	13	0	0	0	42	0	0	0	0			
Chaiyaphum	0	0	0	969	0	2	0	1181	0	6	0	1988	0	1	0	192	0	0	0	0	0	5	0	0	0	4	0	0	0	19	0	0	0	0			
ZONE 10	0	0	0	3237	0	34	0	9588	0	78	0	13485	0	109	0	1680	0	39	0	0	0	59	0	0	1	0	0	34	0	0	195	1	4	0	0		
Si Sa Ket	0	0	0	824	0	0	0	2083	0	0	0	4856	0	0	0	275	0	0	0	0	0	29	0	0	0	6	0	0	0	107	1	0	0	0			
Ubon Ratchathani	0	0	0	1573	0	11	0	4925	0	44	0	5336	0	60	0	1041	0	14	0	0	0	21	0	0	0	19	0	0	0	50	0	3	0	0			
Yasothon	0	0	0	344	0	12	0	645	0	17	0	1527	0	37	0	258	0	25	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	24	0	1	0	0			
Amnat Charoen	0	0	0	330	0	5	0	1265	0	16	0	997	0	10	0	27	0	0	0	0	0	8	0	0	0	8	0	0	0	12	0	0	0	0			
Mukdahan	0	0	0	166	0	6	0	670	0	1	0	769	0	2	0	79	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0			
Southern Region	0	0	0	3079	0	35	0	2885	0	37	0	13501	156	120	0	3610	15	27	0	2	1	0	57	0	1	0	1	0	0	245	0	1	0	310	5	2	0
ZONE 11	0	0	0	1558	0	4	0	1446	0	19	0	6605	156	53	0	2748	11	22	0	2	1	0	51	0	1	0	0	0	110	0	0	158	2	2	0	0	
Nakhon Si Thammarat	0	0	0	351	0	0	0	365	0	0	0	1485	5	3	0	662	7	0	0	2	1	0	25	0	0	0	14	0	0	0	75	2	0	0	0		
Krabi	0	0	0	38	0	0	0	94	0	0	0	724	0	0	0	200	0	0	0	4	0	0	4	0	0	0	7	0	0	0	15	0	0	0	0		
Phangnga	0	0	0	54	0	0	0	98	0	4	0	552	0	7	0	239	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0			
Phuket	0	0	0	182	0	0	0	72	0	1	0	373	0	0	0	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	6	0	0	0	0			
Surat Thani	0	0	0	506	0	3	0	323	0	10	0	2483	151	39	0	545	4	18	0	0	0	21	0	0	0	79	0	0	0	16	0	2	0	0			
Ranong	0	0	0	88	0	0	0	313	0	2	0	142	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0			
Chumphon	0	0	0	339	0	1	0	181	0	2	0	846	0	4	0	243	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	5	0	0	0	0			
ZONE 12	0	0	0	1521	0	31	0	1439	0	18	0	6896	0	67	0	862	4	5	0	0	0	6	0	0	1	0	0	135	0	1	0	152	3	0	0	0	
Songkhla	0	0	0	622	0	15	0	836	0	17	0	2937	0	53	0	146	2	2	0	0	0	2	0	0	1	0	0	28	0	1	0	35	1	0	0		
Satun	0	0	0	78	0	0	0	62	0	0	0	231	0	0	0	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	41	0	0	0	0		
Trang	0	0	0	259	0	0	0	126	0	0	0	657	0	0	0	168	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	6	0	0	0	0			
Phatthalung	0	0	0	208	0	11	0	178	0	1	0	727	0	4	0	203	1	3	0	0	0	1	0	0	0	10	0	0	0	4	0	0	0	0			
Pattani	0	0	0	93	0	1	0	74	0	0	0	612	0	3	0	81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	4	0	0	0	0			
Yala	0	0	0	146	0	1	0	67	0	0	0	533	0	2	0	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	38	1	0	0	0			
Narathwat	0	0	0	115	0	3	0	96	0	0	0	1199	0	5	0	137	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	30	0	0	24	1	0	0	0	0		

*Note: สำนักสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงาน กุศลเทศมณฑล: รายงานจากงานผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์ และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา: รายงานข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

Central Region* เขตภาคกลางนับรวมจังหวัดพิษณุ

PNEUMONIA = PNEUMONIA (ADMITTED)

"MENINGOCOCCAL" = MENINGOCOCCAL MENINGITIS

"0" = No case

C = Cases

D = Deaths

CUM. = Cumulative year-to-date counts

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้รับการยืนยันจากหน่วยงาน Suspected, Probable และ Confirmed ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค จึงอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อมีผลตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2557 (1 มกราคม - 19 สิงหาคม 2557)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2014 (January 1 - August 19, 2014)

REPORTING AREAS	2014														CASE	CASE	POP.
	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS)														RATE PER	FATALITY	DEC 31, 2013
	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	100,000.00	RATE	
	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	D	POP.	(%)	
Total	1706	1519	1671	1363	2422	4281	5186	1277	0	0	0	0	19425	20	30.06	0.10	64,621,302
Northern Region	110	130	175	177	439	1025	1367	324	0	0	0	0	3747	3	31.72	0.08	11,814,261
ZONE 1	46	28	18	72	259	517	629	145	0	0	0	0	1714	2	30.11	0.12	5,692,131
Chiang Mai	16	11	3	5	25	102	183	78	0	0	0	0	423	0	25.46	0.00	1,661,264
Lamphun	0	2	1	3	0	4	3	0	0	0	0	0	13	0	3.21	0.00	404,971
Lampang	7	2	1	6	20	32	33	7	0	0	0	0	108	0	14.29	0.00	755,837
Phrae	4	5	2	7	24	63	101	26	0	0	0	0	232	1	50.78	0.43	456,841
Nan	1	0	1	27	103	165	81	21	0	0	0	0	399	0	83.51	0.00	477,793
Phayao	0	0	0	0	9	15	24	2	0	0	0	0	50	0	10.26	0.00	487,431
Chiang Rai	15	4	4	3	25	41	58	8	0	0	0	0	158	0	13.14	0.00	1,202,542
Mae Hong Son	3	4	6	21	53	95	146	3	0	0	0	0	331	1	134.85	0.30	245,452
ZONE 2	27	40	52	39	82	147	226	59	0	0	0	0	672	0	19.52	0.00	3,442,424
Uttaradit	0	0	6	6	15	6	16	9	0	0	0	0	58	0	12.58	0.00	461,144
Tak	9	11	21	21	29	73	79	0	0	0	0	0	243	0	45.92	0.00	529,199
Sukhothai	10	13	14	4	21	35	56	25	0	0	0	0	178	0	29.54	0.00	602,657
Phitsanulok	3	11	8	1	6	7	28	8	0	0	0	0	72	0	8.42	0.00	855,374
Phetchabun	5	5	3	7	11	26	47	17	0	0	0	0	121	0	12.17	0.00	994,050
ZONE 3	39	64	109	66	102	367	525	122	0	0	0	0	1394	1	46.27	0.07	3,012,677
Chai Nat	2	2	4	0	4	6	13	2	0	0	0	0	33	0	9.91	0.00	332,971
Nakhon Sawan	12	22	39	22	35	99	116	39	0	0	0	0	384	0	35.78	0.00	1,073,245
Uthai Thani	3	10	7	8	9	10	36	9	0	0	0	0	92	0	27.94	0.00	329,242
Kamphaeng Phet	10	11	29	22	37	193	269	44	0	0	0	0	615	1	84.47	0.16	728,093
Phichit	12	19	30	14	17	59	91	28	0	0	0	0	270	0	49.17	0.00	549,126
Central Region*	891	835	882	619	790	1044	1344	290	0	0	0	0	6695	7	30.47	0.10	21,974,787
Bangkok	406	313	250	169	170	212	321	46	0	0	0	0	1887	0	33.22	0.00	5,679,906
ZONE 4	143	116	165	113	174	193	269	81	0	0	0	0	1254	1	24.46	0.08	5,126,066
Nonthaburi	46	25	32	15	22	14	15	7	0	0	0	0	176	0	15.32	0.00	1,148,971
Pathum Thani	15	20	24	11	10	11	25	16	0	0	0	0	132	0	12.65	0.00	1,043,498
P.Nakhon S.Ayutthaya	25	17	27	15	20	23	34	10	0	0	0	0	171	1	21.49	0.58	795,740
Ang Thong	4	5	15	3	16	13	29	3	0	0	0	0	88	0	31.01	0.00	283,807
Lop Buri	20	29	28	41	67	79	42	8	0	0	0	0	314	0	41.42	0.00	758,015
Sing Buri	2	1	4	0	0	3	1	0	0	0	0	0	11	0	5.17	0.00	212,952
Saraburi	27	16	30	23	26	45	117	35	0	0	0	0	319	0	50.84	0.00	627,453
Nakhon Nayok	4	3	5	5	13	5	6	2	0	0	0	0	43	0	16.82	0.00	255,630
ZONE 5	154	210	216	149	155	225	286	50	0	0	0	0	1445	3	28.27	0.21	5,111,914
Ratchaburi	31	45	42	25	24	61	99	9	0	0	0	0	336	0	39.60	0.00	848,397
Kanchanaburi	11	19	12	24	12	11	3	0	0	0	0	0	92	0	10.94	0.00	840,576
Suphan Buri	10	14	21	8	24	37	22	2	0	0	0	0	138	0	16.28	0.00	847,687
Nakhon Pathom	44	67	53	22	20	21	38	15	0	0	0	0	280	2	31.88	0.71	878,399
Samut Sakhon	26	20	14	20	16	25	35	8	0	0	0	0	164	0	31.90	0.00	514,135
Samut Songkhram	3	3	6	11	18	12	11	0	0	0	0	0	64	1	32.98	1.56	194,079
Phetchaburi	25	36	50	26	27	34	42	1	0	0	0	0	241	0	51.28	0.00	469,980
Prachuap Khiri Khan	4	6	18	13	14	24	36	15	0	0	0	0	130	0	25.06	0.00	518,661
ZONE 6	186	194	247	188	287	408	455	111	0	0	0	0	2076	3	36.27	0.14	5,723,930
Samut Prakan	68	64	76	37	42	59	50	3	0	0	0	0	399	1	32.37	0.25	1,232,454
Chon Buri	44	44	62	57	28	47	38	5	0	0	0	0	325	1	23.60	0.31	1,377,177
Rayong	31	46	33	20	56	54	57	22	0	0	0	0	319	0	48.68	0.00	655,247
Chanthaburi	12	12	33	34	70	143	173	35	0	0	0	0	512	1	97.89	0.20	523,036
Trat	5	7	3	8	23	44	17	6	0	0	0	0	113	0	50.57	0.00	223,433
Chachoengsao	14	8	8	3	16	12	37	13	0	0	0	0	111	0	16.13	0.00	687,974
Prachin Buri	9	12	23	21	34	38	44	14	0	0	0	0	195	0	41.06	0.00	474,969
Sa Kaeo	3	1	9	8	18	11	39	13	0	0	0	0	102	0	18.56	0.00	549,640

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2557 (1 มกราคม - 19 สิงหาคม 2557)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Pro
Thailand, 2014 (January 1 - August 19, 2014)

REPORTING AREAS	2014														CASE	CASE	POP.
	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS)														RATE PER	FATALITY	DEC 31, 2013
	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	100,000.00	RATE	
	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	D	POP.	(%)	
NORTH-EASTERN REGION	68	170	225	170	516	920	1008	266	0	0	0	0	3343	0	15.38	0.00	21,736,447
ZONE 7	23	68	68	35	96	142	231	74	0	0	0	0	737	0	14.68	0.00	5,021,953
Khon Kaen	6	20	16	7	18	29	64	6	0	0	0	0	166	0	9.34	0.00	1,778,236
Maha Sarakham	11	30	20	5	17	35	56	20	0	0	0	0	194	0	20.41	0.00	950,397
Roi Et	2	8	14	8	21	44	65	27	0	0	0	0	189	0	14.44	0.00	1,308,763
Kalasin	4	10	18	15	40	34	46	21	0	0	0	0	188	0	19.09	0.00	984,557
ZONE 8	9	28	40	32	74	213	173	30	0	0	0	0	599	0	10.96	0.00	5,467,199
Buengkan	4	3	3	8	32	55	11	4	0	0	0	0	120	0	28.96	0.00	414,425
Nong Bua Lam Phu	0	5	9	4	4	6	17	3	0	0	0	0	48	0	9.48	0.00	506,104
Udon Thani	2	8	1	2	4	10	12	5	0	0	0	0	44	0	2.82	0.00	1,560,631
Loei	2	4	5	8	7	13	13	5	0	0	0	0	57	0	9.03	0.00	630,996
Nong Khai	1	8	11	4	14	93	75	3	0	0	0	0	209	0	40.69	0.00	513,690
Sakon Nakhon	0	0	0	2	3	9	10	1	0	0	0	0	25	0	2.21	0.00	1,131,748
Nakhon Phanom	0	0	11	4	10	27	35	9	0	0	0	0	96	0	13.53	0.00	709,605
ZONE 9	21	56	63	55	209	318	338	93	0	0	0	0	1153	0	17.22	0.00	6,697,369
Nakhon Ratchasima	11	15	15	12	52	87	101	27	0	0	0	0	320	0	12.28	0.00	2,605,665
Buri Ram	0	24	16	14	51	98	76	37	0	0	0	0	316	0	20.13	0.00	1,570,089
Surin	6	13	24	17	62	37	66	11	0	0	0	0	236	0	17.01	0.00	1,387,236
Chaiyaphum	4	4	8	12	44	96	95	18	0	0	0	0	281	0	24.77	0.00	1,134,379
ZONE 10	15	18	54	48	137	247	266	69	0	0	0	0	854	0	18.77	0.00	4,549,926
Si Sa Ket	5	15	31	19	44	110	101	3	0	0	0	0	328	0	22.46	0.00	1,460,198
Ubon Ratchathani	7	2	14	18	66	86	63	33	0	0	0	0	289	0	15.78	0.00	1,831,722
Yasothon	1	0	3	6	4	27	54	24	0	0	0	0	119	0	22.02	0.00	540,325
Amnat Charoen	0	1	4	0	5	8	33	8	0	0	0	0	59	0	15.77	0.00	374,096
Mukdahan	2	0	2	5	18	16	15	1	0	0	0	0	59	0	17.17	0.00	343,585
Southern Region	637	384	389	397	677	1292	1467	397	0	0	0	0	5640	10	62.01	0.18	9,095,807
ZONE 11	281	174	227	182	382	716	721	111	0	0	0	0	2794	8	64.78	0.29	4,313,028
Nakhon Si Thammarat	100	71	95	59	123	237	231	42	0	0	0	0	958	4	62.27	0.42	1,538,365
Krabi	25	19	35	37	113	202	110	0	0	0	0	0	541	0	120.78	0.00	447,928
Phangnga	13	9	14	18	26	25	19	0	0	0	0	0	124	1	47.98	0.81	258,457
Phuket	84	28	15	18	37	68	122	34	0	0	0	0	406	1	111.17	0.25	365,214
Surat Thani	35	15	25	16	28	79	126	20	0	0	0	0	344	1	33.48	0.29	1,027,549
Ranong	4	3	14	11	30	37	13	2	0	0	0	0	114	1	63.79	0.88	178,712
Chumphon	20	29	29	23	25	68	100	13	0	0	0	0	307	0	61.80	0.00	496,803
ZONE 12	356	210	162	215	295	576	746	286	0	0	0	0	2846	2	59.51	0.07	4,782,779
Songkhla	87	37	34	58	99	145	232	118	0	0	0	0	810	1	58.52	0.12	1,384,231
Satun	14	10	16	21	13	23	13	0	0	0	0	0	110	0	35.73	0.00	307,836
Trang	35	12	10	15	35	59	7	0	0	0	0	0	173	0	27.29	0.00	633,981
Phatthalung	55	57	38	30	27	86	51	37	0	0	0	0	381	0	73.80	0.00	516,257
Pattani	88	42	26	43	61	129	234	62	0	0	0	0	685	1	101.45	0.15	675,227
Yala	15	14	21	21	39	84	82	18	0	0	0	0	294	0	58.39	0.00	503,476
Narathiwat	62	38	17	27	21	50	127	51	0	0	0	0	393	0	51.59	0.00	761,771

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์ และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อ: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเริ่มต้น จากผู้ป่วยกรณีที่ เป็น Suspected, Probable และ Confirmed เป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

เมื่อมีผลตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

Central Region* เขตภาคกลางนับรวมจังหวัดชัยนาท

C = Cases

D = Deaths

หนังสือพื้นฐานระบาดวิทยา (Basics of Epidemiology)

สมาคมนักระบาดวิทยาภาคสนาม ร่วมกับสมาคมระบาดวิทยา (ประเทศไทย) มูลนิธิสุขภาพใจ เจตนาแสน และมูลนิธิกรมควบคุมโรค ได้จัดทำหนังสือ พื้นฐานระบาดวิทยา (Basics of Epidemiology) มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำจำหน่ายให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง บุคลากรสาธารณสุข และผู้สนใจด้านระบาดวิทยา ในราคาเล่มละ 350 บาท ประกอบด้วยเนื้อหา 14 บท ครอบคลุมแนวคิด วิธีการศึกษา และการประยุกต์ใช้ในเรื่องการเฝ้าระวัง การสอบสวนโรค และการควบคุมโรคทั้งโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ และโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมและสั่งซื้อได้ที่ คุณวลัยพร เจียรในรุ่งโรจน์,

อีเมล beau_wj@hotmail.com โทร. 089-510-7500 หรือ www.epithai.org

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

ปีที่ 45 ฉบับที่ 32 : 22 สิงหาคม 2557 Volume 45 Number 32 : August 22, 2014

กำหนดออก : เป็นรายสัปดาห์ / จำนวนพิมพ์ 1,000 ฉบับ

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายัง กลุ่มจัดการความรู้และเผยแพร่วิชาการ สำนักระบาดวิทยา
E-mail : weekly.wesr@gmail.com, panda_tid@hotmail.com

ที่ สธ. 0420.4.3/ พิเศษ

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 23/2552
ไปรษณีย์กระทรวง

ผู้จัดทำ

สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2590-1723, 0-2590-1827 โทรสาร 0-2590-1784
Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Tivanond Road, Nonthaburi 11000, Thailand.
Tel (66) 2590-1723, (66)2590-1827 FAX (66) 2590-1784